

PRAVILNIK

***O PRAVILIMA OSNOVNIH AKADEMSKIH
I DIPLOMSKIH AKADEMSKIH STUDIJA***

BEOGRAD, februar 2008. godine

S A D R Ź A J

I OPŠTE ODREDBE	1
II UPIS NA STUDIJE	2
III STUDENTI	2
3.1. Status studenta (čl. 5.)	
3.2. Prava, obaveze i odgovornost studenta (čl. 6. – 7.)	
3.3. Mirovanje prava i obaveza studenata (čl. 8. – 9.)	
3.4. Prestanak statusa studenta (čl. 10.)	
3.5. Ponovno sticanje statusa studenta (čl. 11.)	
IV REALIZACIJA I VREDNOVANJE STUDIJA	6
4.1. Godišnji plan realizacije nastave (čl. 12.)	
4.2. Organizacija nastave i opterećenja studenata (čl. 13. – 16.)	
4.3. Odredjivanje dinamike studiranja (čl. 17.)	
4.4. Upis i overa semestra (čl. 18.)	
4.5. Uslovi za upis u školsku godinu (čl. 19. – 21.)	
V POSTUPAK IZRADE I ODBRANE ZAVRŠNOG RADA	9
5.1. Završni rad (čl. 22. – 30.)	
VI DIPLOMSKE AKADEMSKE STUDIJE – MASTER	12
VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	12

Na osnovu člana 87. stav 10. Zakona o visokom obrazovanju („Sl. glasnik RS, broj 76/05) i člana 38. stav 1. tačka 4. Statuta Tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu, Nastavno-naučno veće Tehnološko-metalurškog fakulteta u Beogradu, na sednici održanoj dana _____ 2008. godine, donosi

PRAVILNIK

O PRAVILIMA OSNOVNIH AKADEMSKIH I DIPLOMSKIH AKADEMSKIH STUDIJA

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom bliže se uređuje organizacija i izvođenje I i II stepena studija (u daljem tekstu: studije), pravila studiranja, postupak izrade i odbrane završnog rada na Tehnološko-metalurškom fakultetu u Beogradu (u daljem tekstu: Fakultet).

Član 2.

Studije prvog stepena su:

- osnovne akademske studije,
- osnovne strukovne studije.

Studije drugog stepena su:

- diplomske akademske studije-master,
- specijalističke akademske studije,
- specijalističke strukovne studije.

Fakultet ostvaruje studije prvog i drugog stepena u skladu sa pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa i akumulacije bodova (u daljem tekstu: ESPB bodovi).

Član 3.

Studijski program studija prvog i drugog stepena obuhvata predavanja, vežbe i druge oblike aktivne nastave, stručnu praksu i izradu završnog rada.

Studijski program diplomskih i specijalističkih akademskih studija obuhvata i istraživački studijski rad koji osposobljava studenta da pristupi izradi završnog rada.

II UPIS NA STUDIJE

Član 4.

Upis na studije prvog i drugog stepena regulisan je Pravilnikom o upisu studenata Univerziteta u Beogradu i Statutom Fakulteta.

III STUDENTI

3.1. Status studenta

Član 5.

Student Fakulteta je lice upisano na studijski program koji je doneo Senat Univerziteta, a koji se ostvaruje na Fakultetu.

Student se upisuje u statusu studenta čije studije se finansiraju iz budžeta (u daljem tekstu: budžetski student) ili studenta koji sam finansira svoje studije (u daljem tekstu: samofinansirajući student).

Status studenta dokazuje se indeksom, čiji je oblik propisan Pravilnikom o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove.

Budžetski i samofinansirajući studenti su u pogledu prava i obaveza na Fakultetu potpuno izjednačeni.

3.2. Prava, obaveze i odgovornost studenta

Član 6.

Student je dužan da ispunjava sve svoje obaveze na Fakultetu shodno Zakonu o visokom obrazovanju, opštim aktima Univerziteta i Fakulteta, a posebno opšteg akta Fakulteta kojim su definisane predispitne obaveze, u cilju kontinuiranog i kvalitetnog učenja i efikasnog studiranja.

Član 7.

Prava i obaveze studenta, shodno članu 86. Zakona o visokom obrazovanju i članu 60. Statuta Fakulteta, su da:

- uredno pohađa nastavu, izvršava obaveze predviđene studijskim programom, planom realizacije nastave i opštim i pojedinačnim aktima Fakulteta. Svi vidovi nastave su obavezni;
- uredno upisuje viši semestar ili godinu studija ako je ispunio sve obaveze utvrđene studijskim programom i planom realizacije nastave;

3.

- polaže ispite na način i u rokovima kako je to utvrđeno Pravilnikom o polaganju ispita i ocenjivanju na ispitu Univerziteta u Beogradu i Fakulteta,
- učestvuje u vrednovanju kvaliteta nastave i nastavnika na način predviđen opštim aktom Fakulteta i Univerziteta;
- završi studije prema upisanom programu u rokovima predviđenim Statutom Fakulteta, a u skladu sa Statutom Univerziteta i Zakonom.

Student ima pravo:

- na upis, kvalitetno školovanje i objektivno ocenjivanje;
- na blagovremeno i tačno informisanje o svim pitanjima koja se odnose na studije;
- na aktivno učestvovanje u donošenju odluka u skladu sa Zakonom;
- na samoorganizovanje i izražavanje sopstvenog mišljenja;
- na povlastice koje proizilaze iz statusa studenta;
- na podjednako kvalitetne uslove studija za sve studente;
- na različitost i zaštitu od diskriminacije;
- da bira i da bude biran u studentski parlament i druge organe Univerziteta i Fakulteta;
- na kvalitetan nastavnički kadar;
- na učestvovanje u naučnim i stručnim projektima u skladu sa svojim mogućnostima i potrebama Univerziteta i Fakulteta;
- da prema sopstvenom izboru, radi sticanja dopunskih znanja, upiše i polaže predmete na ostalim studijskim programima u sastavu Fakulteta i Univerziteta u skladu sa odgovarajućim opštim aktom;
- na konsultacije;
- na izbor mentora na osnovnim i diplomskim akademskim-master studijama;
- na korišćenje biblioteke, čitaonice i ostalih resursa kojima raspolažu Fakultet i Univerzitet;
- na polaganje ispita na alternativan način, ukoliko njegovo psihofizičko stanje to zahteva;
- na organizovanje sportskih aktivnosti u cilju potpunog razvoja ličnosti.

Student je dužan da:

- ispunjava nastavne i predispitne obaveze;
- poštuje opšte akte Univerziteta i Fakulteta;
- učestvuje u vrednovanju kvaliteta studijskih programa, nastave, nastavnika, saradnika i službi Fakulteta na način predviđen opštim aktom Fakulteta i Univerziteta;
- poštuje prava zaposlenih i drugih studenata na Fakultetu;
- učestvuje u donošenju odluka u skladu sa Zakonom i Statutom Fakulteta;

- čuva ugled i dostojanstvo Fakulteta i Univerziteta, studenata, nastavnika i drugih pripadnika akademske zajednice;
- se ponaša u skladu sa etičkim kodeksom pripadnika akademske zajednice.

Student ima pravo na žalbu dekanu, posredstvom Studentske službe, ako smatra da su mu ugrožena prava iz stava 2. ovog člana ili da je netačno utvrđeno ili neadekvatno sankcionisano neizvršavanje dužnosti iz stava 3. ovog člana.

Ukoliko nije zadovoljan rešenjem dekana student ima pravo da podnese prigovor Savetu Fakulteta u roku od 8 dana od dana prijema rešenja.

3.3. Mirovanje prava i obaveza studenata

Član 8.

Studentu se, na lični zahtev, odobrava mirovanje prava i obaveza u slučaju:

- teže bolesti;
- odsluženja i dosluženja vojnog roka;
- upućivanje na stručnu praksu u trajanju od najmanje 6 meseci;
- održavanja trudnoće;
- nege deteta do godinu dana života, u kojem slučaju pravo na mirovanje obaveza umesto studentkinje-majke može koristiti student-otac;
- priprema za olimpijske igre, svetsko ili evropsko prvenstvo, kada ima status vrhunskog sportiste.

Član 9.

Mirovanje prava i obaveza student ostvaruje na osnovu pismenog zahteva koji podnosi Studentskoj službi, najkasnije 15 dana od dana saznanja za okolnosti koje predstavljaju osnov za mirovanje. Student je dužan da uz molbu za ostvarivanje mirovanja prava i obaveza priloži lekarski izveštaj izdat u Studentskoj poliklinici u Beogradu.

Mirovanje prava i obaveza studenta, na osnovu pismene molbe i priložene dokumentacije, odobrava prodekan za nastavu Fakulteta.

3.4. Prestanak statusa studenta

Član 10.

Status studenta prestaje u slučaju:

- završetka studija;
- ispisivanja sa studija;
- neupisivanja školske godine;
- kada student ne završi studije do isteka roka koji se određuje u dvostrukom broju školskih godina potrebnih za realizaciju studijskog programa;
- izricanje disciplinske mere isključenja sa studija na Fakultetu.

Dekan može studentu, na lični zahtev podnet pre sticanja uslova za gubitak statusa studenta, produžiti rok za završetak studija za jedan semestar, ako je:

- u toku studija ispunjavao uslove za odobravanje mirovanja prava i obaveza, a to pravo nije koristio, odnosno nije ga iskoristio u trajanju koje mu je, s obzirom na okolnosti, moglo biti odobreno;
- u toku trajanja studija započeo i završio drugi odobreni, odnosno akreditovani studijski program, na istom ili višem stepenu studija na Fakultetu ili na drugoj akreditovanoj visokoškolskoj ustanovu u zemlji i inostranstvu i
- ako studentu na dan isteka roka kada su se stekli uslovi za prestanak statusa, ostaje neostvarenih najviše 15 ESPB bodova za završetak studija.

Prestanak statusa studenta zbog neblagovremenog završetka studija konstatuje dekan rešenjem sa dejstvom od prvog narednog dana po isteku roka kada su se stekli uslovi za prestanak statusa.

3.5. Ponovno sticanje statusa studenta

Član 11.

Student kome je prestao status studenta može ponovo steći status studenta pod uslovom:

- da Fakultet ima prostorne i druge uslove za omogućavanje nastavka studiranja;
- da se student upiše na studijski program koji se realizuje u vreme ponovnog sticanja statusa studenta.

U rešenju dekana Fakulteta o odobravanju ponovnog sticanja statusa studenta, utvrđuju se ispiti i druge izvršene obaveze koje se priznaju i obaveze studenta u nastavku studija.

IV REALIZACIJA I VREDNOVANJE STUDIJA

4.1. Godišnji plan realizacije nastave

Član 12.

Studijski programi na Fakultetu izvode se prema godišnjem planu izvođenja nastave koji, na predlog Veća katedri, donosi Nastavno-naučno veće Fakulteta.

Godišnjim planom realizacije nastave utvrđuju se:

- godišnji plan rada;
- nastavnici i saradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskom programu;
- mesta za izvođenje nastave;
- početak i završetak, kao i vremenski raspored izvođenja nastave;
- oblici nastave (predavanja, vežbe, seminari, konsultacije, provera znanja i dr.);
- raspored časova nastave;
- raspored ispita u ispitnim rokovima;
- mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku i
- ostale činjenice relevantne za uredno izvođenje nastave.

Godišnji plan izvođenja nastave dostupan je javnosti i obavezno se objavljuje na internet stranicama Fakulteta (www.tmf.bg.ac.yu).

U opravdanim razlozima, godišnji plan realizacije nastave može se menjati i dopunjavati i tokom akademske godine, na način i pod uslovima propisanim za njegovo donošenje.

4. 2. Organizacija nastave i opterećenje studenata

Član 13.

Organizacija obrazovnog rada i izvršenje plana realizacije nastave ostvaruje se tokom školske godine koja, po pravilu, počinje 1. oktobra, a završava se 30. septembra naredne godine.

U toku školske godine nastava se realizuje (program studija se organizuje) u dva semestra: jesenjem i prolećnom.

Prodekan za nastavu predlaže Kalendar nastave koji Nastavno-naučno veće utvrđuje pre početka školske godine, a Komisija za raspored koju takođe na predlog prodekana za nastavu utvrđuje Veće, pravi raspored časova.

Svi rasporedi (nastave, ispita, konsultacija) blagovremeno su dostupni studentima na odgovarajućim oglasnim tablama i internet stranicama fakulteta, i dosledno se sprovode.

Član 14.

Godišnji plan realizacije nastave na Fakultetu temelji se na radnom opterećenju studenta od 40 sati nedeljno, u šta se uračunava sama nastava, praktične vežbe, stručna praksa, seminari i drugi oblici nastave, kao i vreme koje je tokom godine studentu potrebno za obavljanje predispitnih obaveza, samostalnog rada, dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici, pripremu i polaganje ispita, izradu završnog rada i drugih vidova angažovanja.

Član 15.

Opterećenje studenta je ravnomerno tokom cele školske godine.

Školska godina po pravilu ima 44 radne nedelje, od čega 30 nastavnih nedelja (15 radnih nedelja u jesenjem i 15 radnih nedelja u prolećnom semestru) i 12 nedelja unutar kojih je vreme potrebno za konsultacije, pripremu ispita i ispite.

Ukupan broj časova aktivne nastave ne može biti manji od 600 časova u toku školske godine, niti veći od 900 časova.

Izuzetno, ukupan broj časova aktivne nastave može biti veći od 900 časova kada je studijskim programom predviđen povećan broj časova praktične nastave.

Član 16.

Nastava iz nastavnog predmeta izvodi se, po pravilu, u jednom semestru, a ne može trajati duže od dva semestra.

Nastava iz pojedinih predmeta može se, izuzeto, organizovati i u kraćem vremenu (trimestri, blokovi, moduli i sl.), pri čemu njeno ukupno godišnje trajanje iznosi 30 nastavnih nedelja i 12 nedelja za konsultacije, pripremu ispita i ispite.

Nastava i vannastavne aktivnosti studenta iz fizičke i zdravstvene kulture mogu se organizovati kao neobavezne. Ovim aktivnostima student ne ostvaruje ESPB bodova.

4.3. Određivanje dinamike studiranja

Član 17.

Student čije se studiranje finansira iz budžeta na početku školske godine upisuje nastavne predmete koji imaju najmanje 60 ESPB bodova, a posebno uspešnim studentima može se omogućiti upis i više od 60, ali ne više od 90.

Student koji sam finansira svoje studiranje na početku školske godine upisuje nastavne predmete koji imaju od 37 do 80 ESPB bodova.

Pravila definisana u stavu 1. i 2. ovog člana odnose se na studijske programe koji traju duže od jedne školske godine.

Za studijske programe koji traju jednu školsku godinu, budžetski student upisuje nastavne predmete koji imaju 60 ESPB bodova, a samofinansirajući student nastavne predmete koji imaju od 37 do 60 ESPB bodova.

4.4. Upis i overa semestra

Član 18.

Godišnjim planom realizacije nastave utvrđuje se vreme upisa i overa semestara.

Po završetku semestralne nastave student je dužan da overi semestar.

Overom semestra student stiče prava da nastavi da izvršava nastavne obaveze i u narednom semestru, odnosno da pristupi polaganju ispita.

Ovlašćeno lice Fakulteta potpisom i pečatom overava semestar ako student ima potpise iz svih nastavnih predmeta.

Na zahtev studenta, dekan Fakulteta ili, po ovlašćenju dekana prodekan za nastavu Fakulteta, može odobriti overu semestra bez potpisa nastavnika o ispunjenosti obaveza iz najviše dva nastavna predmeta.

Ispunjenost obaveza za svaki nastavni predmet potvrđuje predmetni nastavnik svojim potpisom u indeks.

Nastavnik može uskratiti potpis studentu koji nije uredno pohađao nastavu. Po pravilu se smatra da uredno pohađa nastavu student koji je izostao sa manje od 25% časova predavanja i vežbi iz jednog nastavnog predmeta.

Ukoliko student nije obavio sve obaveze u praćenju nastavnih sadržaja iz predmeta, nastavnik zadužen za taj predmet unosi u indeks napomenu „treba ponovo da upiše u narednoj akademskoj godini“.

Upis i overa semestra traju 2 nedelje i vrše se, po pravilu, zaključno sa poslednjim danom meseca oktobra i 2 nedelje pre početka prolećnog semestra u mesecu martu.

Upis i overa semestra obavezni su za sve studente.

Prilikom overe semestra student može na lični zahteva, i na osnovu rešenja dekana, da promeni smer.

4.5. Uslovi za upis u školsku godinu

Član 19.

Student stiče pravo na upis u narednu godinu studija kada ispunji sve studijske obaveze izražene u ESPB bodovima, koje je preuzeo upisom u prethodnu godinu studija, odnosno ostvari najmanje 60 ESPB bodova. (minimum 60 ESPB ukoliko zakonodavac ne donese drugu odluku).

Student koji nije ispunio uslove iz prethodnog stava ovog člana, ne upisuje narednu godinu studija, ali može nastaviti studije tako da u sledećoj školskoj godini ponovo upiše studijske obaveze koje nije ispunio u prethodnoj godini studija, te da upiše

nove obaveze, ali tako da njegove ukupne studijske obaveze pri ponovnom upisu ne budu manje od 37 ESPB bodova u školskoj godini.

Student koji ne položi ispit iz obaveznog predmeta do početka naredne školske godine, ponovo upisuje isti predmet.

Student koji ne položi ispit iz izbornog predmeta, može ponovo upisati isti ili se opredeliti za drugi izborni predmet.

Student koji nije stekao uslov za upis u višu godinu studija može upisati nove obaveze samo iz grupe obaveznih predmeta (iz jesenjeg i prolećnog semestra više godine studija) za koje je položio sve nastavne predmete koji su preduslovi za pohađanje nastavnih predmeta iz naredne školske godine.

Član 20.

Student koji u toku tekuće školske godine ne položi sve predmete iz kojih je nastavu pohađao, ima obavezu ponovnog pohađanja nedostajućih delova nastavnog procesa i ispunjavanja nedostajućih obaveza naredne školske godine.

Student je dužan da upiše ceo nastavni predmet i ponovo ispunjava sve predispitne i ispitne obaveze ukoliko ne položi nastavni predmet u toku naredne školske godine.

Nastavni proces za studente iz stava 1. ovog člana mora biti organizovan na način da se omogući dopunjavanje neophodnih znanja i kompetencija i ispunjavanje nedostajućih obaveza za polaganje nastavnog predmeta, pri čemu se ne sme ometati tekući nastavni proces.

Plan rada i nadoknade neispunjenih obaveza za studente iz stava 1. ovog člana donosi Nastavno-naučno veće Fakulteta najkasnije do 1. novembra, odnosno 1. marta.

Član 21.

Uslovi i način polaganja ispita i ocenjivanje na ispitu utvrđuju se Pravilnikom Univerziteta o polaganju ispita i ocenjivanju na ispitu.

V POSTUPAK IZRADE I ODBRANE ZAVRŠNOG RADA

5.1. Završni rad

Član 22.

Završni rad student polaže nakon što položi ispite iz svih nastavnih predmeta i izvrši sve studijske obaveze utvrđene studijskim programom na koji je student upisan.

Član 23.

Završni rad sastoji se od izrade završnog rada i javne odbrane povoljno ocenjenog završnog rada.

Završni rad predstavlja samostalan rad studenta.

Formu završnog rada propisuje Nastavno-naučno veće Fakulteta.

Član 24.

Student može da prijavi temu završnog rada na studijama prvog stepena kada ostvari najmanje 85% ESPB bodova predviđenih studijskim programom, a na studijama drugog stepena kada položi najmanje 30% ESPB bodova predviđenih studijskim programom, a najkasnije u roku od pet dana od dana polaganja poslednjeg ispita.

Tema završnog rada prijavljuje se na obrascu koji propisuje Nastavno-naučno veće Fakulteta.

Mentor završnog rada mora biti nastavnik zaposlen na Fakultetu sa punim ili sa nepunim radnim vremenom.

Temu završnog rada odobrava Veće Katedre kojoj pripada mentor rada.

Član 25.

Rok za odbranu završnog rada na studijama prvog stepena je šest meseci, a na studijama drugog stepena godinu dana od dana odobravanja teme završnog rada.

Ukoliko student ne preda završni rad u određenom roku smatraće se da je kandidat odustao od odbrane teme.

Izuzetno, prodekan za nastavu Fakulteta može, iz opravdanih razloga, a na pismeni zahtev studenta, produžiti rok za predaju završnog rada ali najduže do tri meseca na studijama prvog stepena, odnosno šest meseci na studijama drugog stepena.

Član 26.

Student predaje Službi za nastavno-studentska pitanja Fakulteta četiri primerka štampane verzije završnog rada, od kojih se jedan dostavlja Biblioteci, kao i elektronsku verziju svog rada u PDF formatu.

Nakon predaje završnog rada, dekan Fakulteta, na predlog Veća odgovarajuće Katedre, imenuje komisiju za ocenu i odbranu završnog rada.

Komisiju za ocenu i odbranu završnog rada na studijama prvog stepena čine dva člana iz reda nastavnika Fakulteta od kojih je najmanje jedan sa Katedre nadležne za odgovarajući studijski program.

Komisiju za ocenu i odbranu završnog rada na studijama drugog stepena čine tri nastavnika od kojih je najmanje jedan član sa druge Katedre ili drugog Fakulteta.

Član 27.

Odbrana završnog rada je usmena i javna.

Dan, mesto i vreme odbrane završnog rada objavljuje se na oglasnoj tabli Fakulteta najmanje tri dana pre odbrane.

Po odbrani završnog rada Komisija se povlači na većanje, a zatim javno saopštava odluku koja glasi „odbranio sa ocenom....“ ili „nije odbranio“.

Završni rad i njegova odbrana ocenjuju se ocenom od 5 (pet) do 10 (deset).

Neuspešno odbranjeni završni rad ocenjuje se ocenom 5 (pet).

Studentu koji nije uspešno odbranio završni rad izdaje se novi završni rad kod drugog nastavnika-mentora.

Komisija za ocenu i odbranu završnog rada odlučuje većinom glasova.

Član 28.

Broj bodova kojima se iskazuje završni rad ulazi u ukupan broj bodova potrebnih za završetak studija.

Opšti uspeh na studijama utvrđuje se prosečnom ocenom koja predstavlja aritmetičku sredinu ocena iz nastavnih predmeta utvrđenih studijskim programom, uključujući ocenu postignutu na diplomskom radu.

Član 29.

Student koji nije odbranio završni rad može tražiti da mu se odobri druga tema.

Druga tema se, po pravilu, odobrava iz drugog predmeta.

Postupak za ponovnu izradu i odbranu završnog rada isti je kao postupak za prvu prijavljenu temu.

Član 30.

Sva sporna pitanja vezana za postupak odbrane završnog rada rešava Veće odgovarajuće Katedre.

Ako student nije zadovoljan odlukom Veća Katedre, može uložiti žalbu dekanu Fakulteta u roku od tri dana od dana saopštavanja odluke.

Odluka dekana Fakulteta je konačna.

VI DIPLOMSKE AKADEMSKE STUDIJE –MASTER

Član 31.

Fakultet organizuje diplomske akademske studije-master u trajanju od jedne školske godine, prema studijskom programu koji donosi Univerzitet, na predlog Veća Fakulteta.

Upis na diplomske akademske studije obavlja se jednom godišnje, po pravilu u septembru mesecu, na osnovu konkursa kojim se utvrđuju uslovi upisa.

Pre objavljivanja konkursa za upis studenata na diplomske akademske studije, utvrđuje se visina školarine koju plaća student.

Na diplomske akademske studije mogu se upisati studenti koji su završili osnovne akademske studije i stekli najmanje 240 ESPB bodova.

Diplomske studije završavaju se izradom diplomskog rada i njegovom uspešnom odbranom kao i sticanjem najmanje 60 ESPB bodova predviđenih studijskim programom.

VII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

Na sva pitanja koja nisu regulisana ovim Pravilima primenjivaće se odredbe Statuta Fakulteta, Statuta Univerziteta u Beogradu i Zakona.

Član 33.

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na internet stranici i oglasnoj tabli Fakulteta.

**PREDSEDNIK NASTAVNO-NAUČNOG
VEĆA FAKULTETA**

Prof. dr Ivanka Popović